

Nieuwsbrief

MAART

2018

3

Neutr - On

Onafhankelijke
VAKBOND

ECONOMIE

- ◆ Rapport Nationale Bank
- ◆ Rente stijgt
- ◆ Negatief belastingbeleid EU
- ◆ NL-bedrijven trekken weg
- ◆ Meer werklozen dan gedacht

VARIA

- ◆ Wat verandert er in maart?
- ◆ 2018 : gemeenteraadsverkiezingen
- ◆ Internationale Vrouwendag
- ◆ ABC van de Grensarbeid
- ◆ Werkbaar werk

ONDERWIJS

- ◆ Wijzigingen wetgeving
- ◆ Leerkrachten in verlofstelsels
- ◆ Schorsing van leerkrachten
- ◆ Nieuw systeem HSBO

BOEKEN

- ◆ Globalisering
- ◆ Crapule de luxe
- ◆ Duurzaam onderhandelen
- ◆ Collega's en...

SECTOREN

- ◆ Tekort aan technici
- ◆ Tekort aan personeel
- ◆ Duitsland wil 28-urenweek
- ◆ Staking: De Lijn, cipiërs, Carrefour, ...
- ◆ Sancties werklozen

ANTIPESTTEAM

- ◆ Koningin tegen pesterijen
- ◆ Stop cyberviolence
- ◆ Sexting: probleem of niet?
- ◆ Geweld in scholen

1 maart Nationale
Complimentendag

◆ Rapport Nationale Bank

De Belgische economie kende met 1,7 procent 'een gematigde groei', aldus de gouverneur van de Nationale Bank Jan Smets. "We mogen tevreden zijn over de financieel-economische prestaties van België." Dat zei hij 'bij de voorstelling van het verslag van 2017.

Vorig jaar ging het bijna overal goed met de economie. De wereldeconomie groeide met 3,7 procent en het was sinds 2011 geleden dat nog zo sterk werd gepresteerd.

In 2017 kwamen er 66.000 banen bij. Nog belangrijker dan die aangroei met 66.000 banen op zich is dat slechts 5 procent van die nieuwe jobs er bij de overheid en het onderwijs bijkwamen en dus volledig door belastinggeld werden gefinancierd. Tussen 2005 en 2008, dus voor het uitbreken van de financiële crisis, was dat nog 17 procent. De meeste banen werden vorige jaar gecreëerd in de conjunctuurgevoelige bedrijfstakken. Daar kwamen liefst 39.000 jobs bij. En anders dan in de voorgaande jaren gingen er in 2017 netto geen banen verloren in de industrie en in de bouwnijverheid.

Ondanks het feit dat er zoveel nieuwe banen bijkwamen is de werkloosheid nog steeds onaanvaardbaar hoog en blijft de werkgelegenheidsgraad (het aantal mensen op arbeidsleeftijd dat werkt) te laag, zegt de Nationale Bank. De werkloosheidsgraad bedroeg vorig jaar 7,3 procent en dat is nog steeds hoger dan vóór het uitbreken van de financiële crisis in 2008, toen die 7 procent was.

Niet onbelangrijke bemerking hierbij: de werkloosheidsgraad is zeer verschillende per gewest. Terwijl de werkloosheidsgraad in Vlaanderen 4,6 procent bedraagt, is die in Wallonië meer dan het dubbele, namelijk juist 10 procent. In Brussel, dat met problemen kampt waar alle grote steden mee te maken hebben, is de werkloosheidsgraad zelfs 15,7 procent. De Nationale Bank wijst - niet voor het eerst - op het gebrek aan 'geografische mobiliteit': werklozen in Brussel en Wallonië vinden blijkbaar nog steeds niet de weg naar Vlaanderen, waar er vaak om arbeidskrachten wordt geroepen.

In 2016 bestond 11 procent van de werkgelegenheid uit laaggekwalificeerde functies, terwijl het aandeel laaggeschoolde werkzoekenden 36 procent was. Omgekeerd waren de hooggekwalificeerde banen goed voor 46 procent van de werkgelegenheid, terwijl maar 23 procent van de werkzoekenden hooggeschoold was. 'Die verschillen weerspiegelen wellicht ook de buitensporig hoge eisen die werkgevers inzake kwalificatieniveau stellen, in vergelijking met hun reële behoeften', aldus de Nationale Bank, een duidelijke vingerwijzing naar de werkgevers.

Natuurlijk heeft die mismatch tussen vraag en aanbod van arbeid ook veel te maken met de opleiding. Zowel de basisopleiding als de permanente vorming laten in ons land 'gemengde resultaten' optekenen, zegt de Nationale Bank. Het percentage schoolverlaters (jongeren van 18 tot 24 jaar die het onderwijssysteem verlaten zonder getuigschrift) is bijna 9 procent. Gelukkig is dat percentage de afgelopen tien jaar sterk gedaald, maar ook vandaag komt nog steeds een aanzienlijke groep zonder diploma op de arbeidsmarkt.

Het percentage afgestudeerden van het hoger onderwijs ligt in België met meer dan 45 procent vrij hoog, maar dat percentage stijgt minder sterk dan in andere Europese landen. Bovendien kiezen te weinig studenten voor wetenschappelijke, technologische en wiskundige studierichtingen. En dat zijn net de diploma's die het meest kans maken op een job.

Ook hier is er een belangrijke kanttekening: achter deze cijfers gaan opnieuw opmerkelijke verschillen schuil tussen gewesten en gemeenschappen. Wat de vroegtijdige schoolverlaters betreft, doet Vlaanderen het met 6,8 procent beter dan Wallonië (10,3 procent) en Brussel (14,8 procent). Vlaanderen scoort ook beter dan de Franse gemeenschap op testen die het studieniveau internationaal vergelijken. 'Hervormingen die versterkend en verbreedend werken, zijn dan ook nodig', staat in het verslag.

België scoort ook niet goed als het gaat over het levenslang leren: geen 7 procent van de werkenden in ons land neemt deel aan permanente vorming, terwijl dat gemiddeld in Europa bijna het dubbel bedraagt. Dat is nog uitgesprokener bij de 55-plussers (5,6 procent) en laaggeschoolden (2 procent). 'Dat zijn nochtans allebei groepen die veel baat zouden hebben bij opleiding', aldus de Nationale Bank.

Naast de 55-plussers en de laaggeschoolden is er nog een groep die te weinig aan de slag geraakt: niet-EU-onderdanen. De werkgelegenheidsgraad van niet-EU-onderdanen ligt in ons land aanzienlijk lager dan alle landen waarmee we vergelijkbaar zijn. De Nationale Bank pleit er dan ook voor dat het werkgelegenheidsbeleid bijzondere aandacht schenkt aan de 55-plussers, de laaggeschoolden en zeker aan de niet-EU-onderdanen.

Daarbij moet 'iedere vorm van discriminatie worden geweerd', schrijft de Nationale Bank. Want als we erin slag om meer deze groepen meer in te schakelen in het arbeidsproces 'zal niet alleen de economische slagkracht erop vooruitgaan, ook de maatschappelijke inclusie is erbij gebaat. Werken is immers het emancipatiemiddel bij uitstek.'

Vorig jaar liep het begrotingstekort terug van 2,5 procent van het bbp tot 1 procent, terwijl de overheidsschuld daalde van 105,7 procent naar 102,8 procent. '2017 was dus een bijzonder goed jaar voor de overheidsfinanciën', concludeert de Nationale Bank. 'Toch mag men niet op zijn lauweren rusten'.

De goede conjunctuur waar we vandaag van kunnen genieten, 'moet worden aangegrepen om buffers voor de toekomst aan te leggen. Als het ooit opnieuw economisch slechter gaat, kunnen die buffers door de overheid gebruikt worden om de gevolgen daarvan te beperken. Ze zou dan bijvoorbeeld dat geld kunnen gebruiken voor investeringen om zo de economische motor toch een beetje draaiend proberen te houden. Daarnaast kan de overheid die buffers ook gebruiken om te antwoorden op nieuwe uitdagingen. Wat zo beschikt men over geld om te investeren in infrastructuur, onderwijs, milieubescherming, 'en kunnen de welvaart en sociale bescherming behouden blijven', aldus het verslag.

Er moet dus weloverwogen worden geïnvesteerd, vindt de Nationale Bank, die er tegelijkertijd voor waarschuwt dat de overheid nog steeds te veel geld uitgeeft. Die overheidsbesparingen zouden moeten gebeuren door administratieve vereenvoudiging, doeltreffend management, meer digitalisering om de productiviteit op te drijven, een verschuiving van de overheidsuitgaven: het beschikbare overheidsgeld moet veel meer gaan naar investeringen die bijdragen tot onze economische groei.

De Nationale Bank somt een aantal overheidsinvesteringen die bijdragen tot onze economische groei op: 'investeringen in infrastructuur en naar andere productieve uitgaven zoals voor de ondersteuning van onderzoek & ontwikkeling en innovatie en uitgaven die bijdragen aan de aanpassing van de arbeidskrachten aan de digitale verandering'. Hierin schiet België vandaag tekort: 'Landen met een vergelijkbaar uitgavenniveau besteden aanzienlijk meer aan investeringen, terwijl andere landen die evenveel investeren als België algemeen minder uitgeven.'

De schuldgraad "liep voor het eerst in tien jaar aanzienlijk terug", aldus de NBB, van 105,7 tot 102,8 procent van het bbp. Dat is het laagste peil sinds 2011.

Voor de gouverneur is het alvast belangrijk om te blijven streven naar een structureel begrotingsevenwicht. Een termijn plakt hij daar niet op, laten we het dan maar houden bij "asap" (as soon as possible).

◆ Rente stijgt

Sinds het uitbreken van de financiële crisis tien jaar geleden hield de Europese Centrale Bank (ECB) de rente kunstmatig laag. Daarmee hoopte ze de economie aan te zwengelen. En wel op twee manieren. Om te beginnen zorgt een lage rente ervoor dat lenen goedkoop is. Als er meer geleend wordt, bijvoorbeeld om een huis te kopen of een nieuw dak te leggen, stimuleert dat de economie. Aan de andere kant zorgt de lage rente ervoor dat een spaarboekje nauwelijks nog iets opbrengt. Dat kan spaarders ertoe aanzetten om minder geld op een spaarboekje te zetten en meer spaargeld te investeren. Ook dat is goed voor de economie.

De economie is nu aan de betere hand. Vorig jaar kende België een groei van 1,7 procent van het bruto binnenlands product (bbp), voor Europa was het zelfs 2,5 procent. Sinds 2007 was de economie niet meer zo sterk gegroeid, en zowat alle economen verwachten dat de economische groei nog wat zal aanhouden. Het gevolg is dat de ECB langzaam de rente zal optrekken.

Men verwacht dat vanaf september de ECB een eind zal maken aan het erg lage rentebeleid. De rente zal dus opnieuw aantrekken, het einde van het goedkope geld komt in zicht. Dat heeft zo zijn gevolgen voor ons spaargeld en het geld dat we willen lenen. Wat betekent dat concreet? Laten we beginnen bij de spaarboekjes, die ook na tien jaar van uiterst lage rente nog altijd heel geliefd zijn bij de Belgen.

1. Sparen

De Belg is het voorbije decennium blijven sparen op spaarboekjes, ook al brachten die niets meer op. De rente op een klassiek spaarboekje bedroeg 0,11 procent, maar de inflatie (de stijging van de levensduurte) bedroeg vorig jaar 2,1 procent. Dat betekent dat het geld op een spaarboekje je 2 procent armer maakte. Concreet: wie 100.000 euro op een spaarrekening parkeerde, verloor daar met de lage rente en de hoge inflatie 2000 euro op. Geld op een spaarboekje zal met de inflatie ook dit jaar eerder een verarming dan een verrijking veroorzaken.

2. Beleggen

Anderen zullen een deel van hun geld beleggen, bijvoorbeeld op de beurs, in de hoop dat dit meer opbrengt dan een spaarboekje. De Brusselse beurs, de Bel20, de index met de twintig voornaamste aandelen op de Brusselse beurs, noteerde meer dan 10 procent winst.

Beleggen in aandelen kan dus heel wat meer opleveren dan een spaarboekje, maar je kunt er ook veel meer mee verliezen. Denk maar aan de bankencrisis, fortis, Dexia, Arcopar,...

3. Investeren

Natuurlijk kun je je geld ook investeren, bijvoorbeeld in een huis. Dat doen nog steeds de meeste Belgen. Vorig jaar werd een recordaantal huizen en appartementen verkocht. Veel landgenoten gingen daarvoor geld lenen, wat dankzij het lagerentebestand van de ECB historisch goedkoop was. Nu daar stilletjes een eind aan komt, zal de rente op de hypothecaire kredieten ook langzaam gaan stijgen. Lenen wordt dus minder aantrekkelijk.

Bij KBC verwacht men dat de vastgoedprijzen in 2018 nog met 2,5 procent zullen stijgen. Veel landgenoten blijven een huis als een goede investering beschouwen. Het is een extra pensioenpijler, want tegen de tijd dat je met pensioen gaat is de lening afbetaald en hoef je geen huur meer te storten.

Maar in de VS is de rente ondertussen al aan het stijgen, en de ECB zal vroeg of laat volgen. De Amerikaanse nationale Bank zal haar rentevoeten geleidelijk aan blijven optrekken. Dat heeft voorzitter Jerome Powell gezegd. Hij is optimistisch over de Amerikaanse economie, zegt hij, maar dat moet natuurlijk van Trump. Tijdens zijn eerste tussenkomen voor het Congres sinds Donald Trump hem aanstelde, sprak Powell over een 'sterke economische groei', gesteund door 'een stimulerender

begrotingsbeleid'. Hij kondigde bijkomende renteverhogingen aan. De inflatie zal immers aantrekken en ook de lonen zullen sneller verhogen. De toekomst zal uitwijzen of dat alles wel positief zal blijven.

Een aantal gevolgen van een rentestijging kunnen zijn:

- De consumptie vermindert omdat de drang naar sparen toeneemt
- De financieringskost bij bedrijven stijgt waardoor de winsten afnemen
- Een rentestijging leidt tot de verplaatsing van activa van aandelen naar obligaties
- De fundamenteel berekende waarde van een bedrijf daalt omdat de rente een dominante parameter is in de berekening van waarderingmodellen.

U kunt dus stellen dat de economische activiteit en de waardering van bedrijven afnemen bij een rentestijging.

En, landen die veel staatsschuld hebben, zoals België, moeten extra voorzichtig zijn. Want veronderstel dat de rente begint te stijgen en de inflatie begint op hol te slaan? Dan wordt het een ramp.

De inflatie ligt in ons land al enige tijd hoger dan in onze buurlanden. Dat wil dus zeggen dat het leven in België sneller duurder wordt dan in de land rondom ons. De Nationale Bank omschrijft dit als 'zorgwekkend'.

Vorig jaar bedroeg de gemiddelde inflatie in de eurozone 1,5 procent terwijl dat in ons land 2,2 procent was. Verschillende diensten waarvan de prijzen gereguleerd zijn, werden opvallend duurder, zoals de riolering, huisvuilophaling, medische diensten, verpleging in het ziekenhuis, rusthuizen en onderwijs. Die hoge Belgische inflatie is 'zorgwekkend', want ze sijpelt via prijsverhogingen door in onze economie. Ze zorgt overal voor nieuwe prijsstijgingen: huur, tarieven openbaar vervoer, premies voor brandverzekering, worden dan opgetrokken. De klimmende prijzen werken ook via de index ook door in de lonen en sociale uitkeringen. Het is blijkbaar zeer moeilijk om onze inflatie op het gelijk niveau van onze buurlanden te brengen (Frankrijk vorig jaar 1,2 procent, Nederland, 1,3 procent, Duitsland 1,7 procent). Het loskoppelen van de lonen en uitkeringen van de index zou er een belangrijk onderdeel hier van kunnen zijn, maar dat is voor de vakbonden natuurlijk niet bespreekbaar.

De inflatie in ons land is in februari gedaald naar 1,48 procent. Het gaat om het laagste niveau sinds februari 2016, toen 1,39 procent inflatie werd genoteerd. De consumptieprijsindex steeg nog licht, maar de inflatie van de gezondheidsindex ging achteruit van 1,64 naar 1,41 procent. Eind vorig jaar lag de inflatie nog op meer dan 2 procent. De producten met de grootste prijsverhogingen in februari waren fruit, bloemen en planten, elektriciteit, zuivelproducten en hotelkamer. Motorbrandstoffen en suiker, chocolade en confituur hadden daarentegen het grootste verlagend effect tegenover vorige maand.

De spilindex werd, zoals verwacht, niet overschreden. De laatste spilindexoverschrijding vond in mei 2017 plaats.

◆ Negatief belastingbeleid EU

Wanneer gaan alle EU-landen de vennootschapsbelastingen nu eindelijk eens overal gelijk maken? Telkens als het ene land de belastingen verlaagt verlagen andere landen nog meer.

Het belastingbeleid van Europese landen is een „race naar beneden“. Volgens een nieuw rapport van de internationale ontwikkelingsorganisatie Eurodad hoeven bedrijven over de gehele linie steeds minder belasting te betalen en zijn consumenten daarvan de dupe. „Als multinationals minder belasting betalen, moeten consumenten meer betalen om het gat op te vullen. Het rapport geeft aan

dat dit de armsten in de samenleving het hardst treft en ongelijkheid vergroot in plaats van verkleint", verklaart Jasper van Teeffelen, die onderzoek deed naar Nederlandse maatregelen op het gebied van belastingen.

Eén iets is duidelijk: met een officieel tarief van de vennootschapsbelasting van 34 procent kon België niet meer buiten komen. Met 34 procent zit België samen met Frankrijk aan de kop van de eurozone, waar het gemiddelde tarief 24 procent is. Maar ook de effectieve belastingsvoet zit volgens data van de Europese Commissie met 28 procent vijf procentpunt boven het Europese gemiddelde.

Het zomerakkoord, dat het officiële tarief voor grote bedrijven tegen 2020 naar 25 procent doet dalen is een poging om bedrijven aan te trekken. Dat bleek het beste haalbare, ook al is dat tarief nog altijd relatief hoog en gaan we er volgens de Amerikaanse kamer van koophandel in België geen investeringen mee aantrekken.

Onderzoek bij zeventien EU-lidstaten en Noorwegen wijst uit dat twaalf regeringen ofwel net hun belastingtarief voor vennootschappen hebben verlaagd of van plan zijn dit in de nabije toekomst te doen. Als deze trend doorzet zal er over enkele tientallen jaren helemaal geen vennootschapsbelasting meer worden geheven.

De aanpak van belastingontduiking en belastingontwijking in de lidstaten van de EU heeft te weinig prioriteit. Belastingdeals met grote bedrijven als Apple en Starbucks hebben tot veel ophef geleid. Door schandalen als de Panama Papers, de LuxLeaks en de Paradise Papers wordt de roep om een Europese aanpak steeds luider. Maar er moet ook worden voorkomen dat burgers, door geld weg te zetten in andere landen, geen of nauwelijks belasting hoeven te betalen. Betere afspraken met belastingparadijzen als Zwitserland, Monaco, de Kaaimaneilanden, de Bahama's of Panama moeten voorkomen dat burgers en bedrijven geld kunnen wegsluizen. Ter bestrijding van belastingontduiking is binnen de EU een systeem opgezet om belastinggegevens uit te wisselen, met landen buiten de EU slechts in vijf gevallen. Belastingafspraken met derde landen worden vooral op nationaal niveau gemaakt. Maar dat gaat allemaal te traag.

Daarom: belastingparadijzen sluiten en alle bedrijfsbelastingen in heel de EU dezelfde tarief!

◆ NL-bedrijven trekken weg

Nederlandse multinationals zoals Heineken, Philips en Unilever hebben de afgelopen jaren hun financiële centra uit België weggehaald. In totaal werd meer dan 20 miljard euro aan eigen vermogen verplaatst.

Dat schrijft het Financieele Dagblad op zijn website. Reden is de lage rente, waardoor er weinig tot geen fiscaal voordeel meer te halen valt uit de notionele-intrestaftrek. Multinationals konden in ons land jarenlang profiteren van de zogenaamde notionele- interestaftrek, een regeling waarbij een fictieve rente over het eigen vermogen werd berekend. Die rente was gelijk aan de rente op de tienjarige staatsobligaties én fiscaal aftrekbaar. Maar omdat door het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) de rente op die staatsobligaties heel laag is, leverde de aftrekregeling tegenwoordig bijna niets meer op. Reden voor de grote bedrijven om te vertrekken.

Volgens het Financieele Dagblad stond eind 2011 nog zo'n 26 miljard euro aan vermogen van Nederlandse multinationals in ons land gestald. Soms werden hiervoor nieuwe vennootschappen opgericht, soms gebeurde dat via Belgische dochtervennootschappen. Maar nu is dus de omgekeerde beweging aan de gang. Heineken besliste in 2016 om zijn financieringsactiviteiten over te brengen naar het hoofdkantoor in Amsterdam.

Ook chemiebedrijf DSM en technologieconcern Philips haalden de financieringsactiviteiten terug naar Nederland. Andere multinationals, zoals Randstad en Unilever, verplaatsten hun financieringscentrum

naar Zwitserland. Bij de hervorming van de Belgische vennootschapsbelasting eind vorig jaar, bleek al dat rekening werd gehouden met het vertrek van een groot deel van de financiële centra. De Nationale Bank ging zelfs uit van een uitdoofscenario.

◆ Meer werklozen dan gedacht

Naar maandelijkse gewoonte pakt de RVA uit met cijfers over de daling van het aantal werklozen. De RVA heeft het enkel over de uitkeringsgerechtigde werklozen. Daarnaast is er ook een grote groep werkzoekende werklozen die geen recht heeft op uitkeringen, en dus door de RVA niet wordt meegeteld. Tot slot zijn er ook werknemers die ongewild deeltijds werken en minder verdienen dan een uitkering.

In de statistieken van de gewestinstellingen vinden we verschillende categorieën terug van werkzoekende werklozen die geen uitkeringen ontvangen van de RVA:

- Jongeren die net afstudeerden en nog nooit gewerkt hebben. Zij moeten beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt, maar hebben het eerste jaar geen recht op uitkeringen. Dit waren voor het hele land in de maand januari 48.847 jongeren.
- Werklozen die verplicht zijn ingeschreven als werkzoekende hoewel ze geen recht hebben op werkloosheidsuitkeringen. Dit zijn bijvoorbeeld mensen met een leefloon. Het gaat voor het hele land over 62.777 werkzoekenden.
- Werklozen die zich vrijwillig inschreven als werkzoekende. Dit waren 49.708 werkzoekenden in januari 2018.
- Daarnaast is er een groep werklozen die helemaal van de radar verdwijnt. Wie geen enkele uitkering ontvangt, is immers niet verplicht zich in te schrijven als werkzoekende. Hier komt wellicht een deel van de werklozen terecht die werden uitgesloten van inschakelingsuitkeringen na 36 maanden of niet voldoen aan de leeftijds- of diplomaveren.

Lees verder via:

Bron: <http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2018/02/28/geen-384427-maar-wel-545759-werklozen-in-januari-2018>

ONDERWIJS

◆ Wijzigingen wetgeving

<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/basiscompetenties-leraren-advies>

Tijdelijk Onderwijs aan huis (TOAH), Permanent Onderwijs aan Huis (POAH) en vrijstelling van leerplicht in het basisonderwijs

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9293>

27/10/2017 - [Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot vaststelling van de functies, de bekwaamheidsbewijzen en de salarisschalen in de](#)

[Centra voor Basiseducatie](#) (B.S.: 24/11/2017)
datum van de aanpassing: 24/11/2017

27/10/2017 - [Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1993 betreffende de controle op de afwezigheid wegens ziekte en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 betreffende het ziekteverlof, het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte, het langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen en de terbeschikkingstelling wegens ziekte voor bepaalde personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding](#) (B.S.: 24/11/2017) datum van de aanpassing: 24/11/2017

08/12/2017 - [Decreet houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs \(1\)](#) (B.S.: 08/02/2018)
datum van de aanpassing: 08/02/2018

Samenstelling ondersteuningsnetwerken in het basis- en secundair onderwijs:

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15069>

Toelatingsvoorwaarden en verslag voor leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13865>

◆ **Leerkrachten in verlofstelsels**

Van de vijftigplussers bij de leerkrachten kiest vier op de tien voor werkonderbreking.

Dertig procent van de leerkrachten in Vlaanderen maakte vorig schooljaar gebruik van een vorm van verlof zoals loopbaanonderbreking of de uitdovende uitstapregeling voor leerkrachten voor hun pensioen. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V). Vijf jaar geleden deed 22 procent van de Vlaamse leerkrachten dat.

In het schooljaar 2016-2017 kregen leerkrachten de laatste kans om een niet-thematische loopbaanonderbreking te nemen en daarvoor een vergoeding te krijgen. Vijftigplussers konden voor de laatste keer op een gunstige uitstapregeling rekenen. 'Leerkrachten hebben duidelijk die laatste kans gegrepen', zegt Crevits.

Vooraf oudere leerkrachten maakten massaal gebruik van de kans om via deeltijds werk wat af te bouwen. Het aantal loopbaanonderbrekingen voor 55-plussers steeg in een jaar met een vijfde, van 1.731 naar 3.035. Vier op de tien vijftigplussers kozen vorig schooljaar voor een vorm van werkonderbreking tegenover 28,8 procent vijf jaar geleden.

Vandaag kunnen leerkrachten enkel loopbaanonderbreking of zorgverlof nemen voor ouderschap, palliatieve zorg, medische bijstand of het volgen van een opleiding. In de privésector ging die beperking al eerder in. Tijdskrediet is enkel mogelijk met een geldige reden zoals de zorg voor een kind of een zieke ouder. Ongeveer 118.000 werknemers zitten vandaag in een vorm van tijdskrediet, 17.000 minder dan in 2014.

Volgens Vlaams Parlementslid Jos De Meyer (CD&V), die de cijfers opvroeg, was de toeloop door de hervorming te voorzien. 'Dit zijn geen alarmerende cijfers. Voor oudere leerkrachten is 'werkbaar werk' belangrijk. Jonge leerkrachten krijgen de mogelijkheid werk en gezin te combineren en in acute situaties, zoals medische zorg, bijstand te verlenen.'

De rush op loopbaanonderbrekingen in het onderwijs zet evenwel druk op schooldirecties die op zoek moeten naar interim-leerkrachten of vervangingen. Die zoektocht is extra moeilijk omdat het onderwijs al met een lerarentekort kampt.

De hervorming van de verlofstelsels was een eerste stap naar een groter pact dat de loopbaan van leerkrachten aantrekkelijker moet maken. Die maatregelen moeten meer werkzekerheid bieden en vermijden dat te veel jonge leerkrachten er al na een paar jaar de brui aan geven. Maar zo'n pact is voorlopig niet in zicht.

◆ Schorsing van leerkrachten

Volgens een rapport van het Agentschap voor Onderwijsdiensten werden in het schooljaar 2015-2016 een recordaantal leerkrachten geschorst. Het waren er 138 en dat is bijna een verdubbeling in vier jaar tijd.

Op een totaal van meer dan 165.000 leerkrachten in Vlaanderen, lijkt het totale aantal schorsingen misschien niet zo spectaculair. Maar de toename is wel een opvallende tendens. 95 van de 138 schorsingen in het schooljaar 2015-2016 waren preventieve schorsingen. De maatregel werd genomen omdat een leerkracht tucht- of strafrechtelijk werd vervolgd.

Zo werd een schooldirecteur in Ronse bijvoorbeeld geschorst en ontslagen nadat hij in een mail aan Vlaams minister Liesbeth Homans (N-VA) de aanpak van de asielcrisis door haar partijgenoten met nazipraktijken had vergeleken.

Scholen gebruiken steeds vaker een schorsing. Zo werden in het schooljaar 2011-2012 slechts 67 leerkrachten geschorst. Scholen zijn niet verplicht om de reden van een preventieve schorsing aan de Vlaamse overheid door te geven zegt minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V).

Dat is volgens Neutr-On al vreemd en zou kunnen leiden tot willekeur bij schorsingen.

Sommige scholen voeren een streng personeelsbeleid en nemen waarschijnlijk ook sneller preventieve maatregelen dan andere. "Soms is zo'n maatregel in het belang van de leerkracht zelf", voegt Crevits er aan toe. "Als er bijvoorbeeld bepaalde verdachtmakingen zijn. Onderzoek moet dan uitwijzen of er schuld of onschuld was. Maar het is belangrijk dat een school bewust omgaat met schorsingen."

In het schooljaar 2015-2016 werden ook 35 vastbenoemde leerkrachten ontslagen. Dat was het hoogste aantal in vijf jaar tijd. Op vijf jaar tijd werden er in het onderwijs 115 personeelsleden ontslagen of afgezet. Dat blijkt uit het antwoord van Onderwijsminister Hilde Crevits op een schriftelijke vraag van Kathleen Helsen (CD&V). De minister baseert zich op gegevens van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODI).

Het cijfer heeft enkel betrekking op personeelsleden die vastbenoemd zijn en werkzaam in alle onderwijsniveaus, met uitzondering van de universiteiten. Opmerkelijk is het aantal ontslagen of afgezette personeelsleden in het schooljaar 2015-2016 een piek bereikte van 35, tegenover 25 in 2014-2015, 15 in het schooljaar 2013-2014, 23 in 2012-2013 en 17 in het schooljaar 2011-2012.

Vastbenoemden kunnen ontslagen worden na een tuchtprocedure wegens een tekortkoming aan de plichten of na twee opeenvolgende negatieve evaluaties of drie in een loopbaan. Dit ontslag wordt pas definitief na een opzeggingstermijn waarvan de duur wordt vastgesteld volgens het aantal werkdagen dat vereist is om aanspraak te kunnen maken op uitkeringen in het kader van de werkloosheidsreglementering en van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Tijdens deze periode is de betrokkene tijdelijk aangesteld en kan hij of zij met een andere opdracht worden belast.

Volgens Neutr-On is het natuurlijk terecht dat leerkrachten die buiten het boekje gaan de nodige sancties krijgen. Maar onze ervaring leert ook dat er bij veel schorsingen of ontslagen wel wat anders aan de hand is. We geven enkele voorbeelden:

- Een leerkracht in een gemeenteschool, zonder negatief dossier, die ontslagen wordt omdat bij de gemeenteraadsverkiezingen een andere partij aan de macht komt
- Een leerkracht die ontslagen wordt, wegens onbekwaamheid, door een directeur die enkele jaren later zelf ontslagen wordt voor onbekwaamheid
- Een leerkracht die ontslagen wordt “omdat hij te goed is voor het onderwijs”
- Een benoemde leerkracht LSO die men tijdelijk in het HSO zet, omdat men geen andere leraar vindt, en hem dan ontslaat wegens onbekwaamheid, wat volgens de wetgeving niet kan
- Leerkrachten die met leugens ontslagen worden

Wat ook opvalt bij procedures bij tuchtmaatregelen is de slechte werking van de Kamers van Beroep, de traditionele vakbonden (geleid door directeurs) die weinig moeite doen om hun leden te helpen en tot slot de slechte werking van de Belgische Justitie.

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/sanctionering-en-tucht>

◆ Nieuw systeem HSBO

Wie een opleiding in het bso succesvol afwerkt, krijgt na het zesde jaar geen diploma secundair onderwijs maar een getuigschrift. Om voort te studeren is het nodig om een zevende specialisatiejaar af te werken. Dat levert dan een diploma secundair onderwijs op en dus ook een toegangsticket tot het hoger onderwijs.

Daar komt verandering in. Door de hervorming van het secundair onderwijs zullen er twee types zevende jaar ontstaan: een zevende jaar dat specifiek voorbereidt op verdere studies en een zevende jaar dat vaardigheden voor een bepaald beroep uitdiept maar waarna het niet mogelijk is om voort te studeren aan de hogeschool of universiteit.

In het nieuwe systeem krijgt iedereen die succesvol een zesde jaar afrondt wel een diploma secundair onderwijs. In het geval van richtingen met de finaliteit ‘doorstroom’ of ‘dubbel’ – ruwweg het vroegere aso en tso – betekent dat ook automatisch toegang tot de hogeschool of universiteit. Maar datzelfde diploma secundair onderwijs, indien behaald in de arbeidsmarktgerichte richtingen – het huidige bso – volstaat dus niet meer om naar de hogeschool of universiteit te gaan.

Oppositiepartij SP.A maakt zich grote zorgen over die nieuwe bepalingen. ‘In het verleden was het helder: een diploma secundair onderwijs geeft toegang tot het hoger onderwijs. In de toekomst ga je diploma’s hebben die dat wel doen en diploma’s die dat niet doen’, zegt Vlaams fractieleider Joris Vandenbroucke.

Hij vreest dat dit de deur openzet voor een veel selectiever hoger onderwijs, waarbij het bijvoorbeeld nodig zal zijn een STEM-opleiding te volgen om een studie burgerlijk ingenieur te kunnen aanvatten.

Het parcours van de huidige regering inzake toegankelijkheid van het hoger onderwijs doet alvast weinig goeds vermoeden: een verhoogd inschrijvingsgeld en meer verplichte niet-bindende toelatingsproeven. De minister en de meerderheid moeten duidelijkheid verschaffen over de manier waarop ze de toegankelijkheid van het hoger onderwijs verder willen aanpassen.

In een advies van de Raad van State over de hervorming van het secundair onderwijs, dat van eind vorige maand dateert, staat nog dat de totstandkoming van de verschillende types zevende jaar ‘niet van behoorlijke regelgeving getuigt’.

Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V) kan zich niet vinden in de kritiek van de SP.A. Ze vindt dat de hervorming van het secundair onderwijs leerlingen net toestaat 'op een onderbouwde manier een studiekeuze te maken die het best aansluit bij hun interesses, mogelijkheden en talenten'. Ze wijst er nog op dat de grote meerderheid van de huidige zevende jaren niet specifiek voorbereid op het hoger onderwijs. De principes om dit te veranderen, liggen al sinds 2013 vast.

Met de hervorming van het secundair onderwijs krijgen leerlingen die een arbeidsmarktgerichte opleiding succesvol afleggen, ook meteen toegang tot het Hoger Beroepsonderwijs (HBO5). Deze nieuwe graduaatsopleidingen moeten vanaf het academiejaar 2019-2020 een derde volwaardige toegangspoort vormen tot het hoger onderwijs. De hervorming van het secundair onderwijs gaat van start op 1 september 2019.

Bron: De Standaard

SECTOREN

◆ Tekort aan technici

Onze bedrijven zoeken steeds meer naar technische profielen', zegt Willem Vansina van de VDAB. Maar die vraag naar technische scholing staat in contrast met het nog steeds negatieve beeld dat technische opleidingen met zich mee slepen.

Er waren nog nooit zo weinig scholieren ingeschreven op een 'vakschool', schrijft De Standaard. Dat komt deels door het negatieve imago die technische studies in het secundair onderwijs nog altijd hebben, zeggen onder meer VDAB en VOKA.

Uit cijfers die Vlaams Parlementslid Jos De Meyer (CD&V) opvroeg bij de onderwijs-administratie blijkt dat twintig jaar geleden een kleine 60.000 scholieren nog kozen voor een studie in de nijverheidsrichtingen: hout, auto, bouw, koeling en warmte, en mechanica en elektriciteit. Ondertussen is dat cijfer gezakt naar zo'n 44.000 in het schooljaar 2016-2017.

Katrien Rosseel, woordvoester van minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V), nuanceert de cijfers. 'De afgelopen vijf jaar gaat het om een relatief lichte daling in de tweede en de derde graad van het beroeps- en technisch onderwijs: van 44.569 in 2012-2013 tot 44.194 in 2016-2017.'

De arbeidsmarkt wordt almaar krappere waardoor het moeilijk wordt om technische vacatures ingevuld te krijgen.

Toch zijn deze lage cijfers een probleem, vindt Tom Demeyer, woordvoerder van werkgeversorganisatie VOKA: 'Onze bedrijven zijn steeds meer op zoek naar technische profielen. De arbeidsmarkt wordt almaar krappere waardoor het moeilijk wordt om technische vacatures ingevuld te krijgen.'

Willem Vansina, hoofd van de studiedienst van de VDAB, is het met Demeyer eens. 'Onze bedrijven voelen zeker een tekort aan technisch personeel. Dat is een reëel probleem en hindert de groei van Vlaamse bedrijven. Ik denk niet dat we al in Duitse situaties komen, waar een aantal bedrijven effectief gestopt zijn door een personeelstekort. Maar ook in ons land zouden bedrijven kunnen gaan verhuizen of zelfs het werk stopzetten als ze geen personeel vinden', klinkt het.

Docent Techniek aan de Arteveldehogeschool Bart Huyghe denkt dat er weinig scholieren en hun ouders voor technische richtingen kiezen doordat er nog steeds te veel misverstanden over bestaan.

'Technische scholen van vandaag zijn niet meer zoals de vakscholen van vroeger. Wie naar een technische school gaat loopt niet meer in een doodlopend straatje, maar heeft een sterk profiel op de arbeidsmarkt en wordt meer gewaardeerd dan ooit. Het tso biedt ook heel wat doorstroomrichtingen aan, waardoor het geen belemmering vormt om verder te studeren in het hoger onderwijs.'

Rania el Mard, voorzitter van de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK), ziet de mentaliteit wel enigszins veranderen bij de scholieren zelf. 'Je merkt dat zij zelf zoeken naar een richting die bij hen past, vooral wanneer ze naar de tweede of derde graad gaan. Het vergt ook veel moed om van richting te veranderen. We vinden begeleiding enorm belangrijk, want scholieren weten niet altijd wat studierichtingen inhouden.'

De Vlaamse Scholierenkoepel denkt dat het watervalstelsel een rol speelt bij de negatieve perceptie van tso en bso. 'Vandaag zien we veel mensen die in het aso begonnen en dan zagezegd moeten "zakken" omdat ze een richting hebben gekozen die niet past bij hun talenten en interesses', zegt el Mard. 'We zouden scholieren meer begeleiding moeten bieden bij hun studiekeuze, waarbij rekening gehouden moet worden met hun talenten en competenties. Op die manier zouden er waarschijnlijk meer inschrijvingen zijn in het tso en bso. Aso, tso en bso zijn allemaal evenwaardige studieniveaus, en zo moeten ze ook erkend worden.'

De STEM-monitor van de Vlaamse overheid meet jaarlijks hoeveel scholieren een STEM-studie (wetenschap, techniek, ingenieurswetenschappen en wiskunde) kiezen. Enkel in het aso zou een duidelijk positieve trend bestaan bij scholieren die voor een STEM-richting kiezen. In de tweede graad bso is er een lichte stijging, bij tso wordt een status quo opgetekend. Ook in de derde graad is er een status quo voor tso, maar daalt het aantal jongeren die voor een bso STEM-studie kiest. STEM in tso en bso verdient de nodige aandacht, want dit is geen gewenste evolutie. Er blijft duidelijk ruimte voor een meer positieve keuze pro-STEM in tso en bso', besluit het rapport.

'Bedrijven zoeken vandaag mensen die als operator of productie leider een hele productielijn kunnen overzien,' zegt Vansina van VDAB. 'Dat zijn ook profielen die we bij verdere automatisering en bij robotisering nog steeds nodig zullen hebben. Vandaag verdwijnen er vooral jobs in de laag- en middengeduceerde bediendensector die eerder repetitief werk doen, doordat automatisering vooral daar zit. Dat is meteen een van de redenen waarom afgestudeerden van sommige tso- en bso-richtingen die op de dienstensector voorbereid het vandaag zo moeilijk hebben om aansluitend op hun studie werk te vinden.'

Met de modernisering van het secundair onderwijs, die op 1 september 2019 start, wil Onderwijsminister Crevits het voor jongeren makkelijker maken om een studie te kiezen die bij hen past. 'Om die reden is er een nieuw overzichtelijk studieaanbod gemaakt', klinkt het. 'Daaruit blijkt dat heel veel technische richtingen bijvoorbeeld een zeer goede voorbereiding op hogere studies zijn. Dat is niet altijd zo bekend.'

'De brede eerste graad en het afschaffen van de schotten tussen aso, bso en tso, één van de oorspronkelijke doelstellingen van de hervorming van het secundair onderwijs, heeft het uiteindelijk niet gehaald', zegt Vansina. Hij erkent wel dat andere positieve evoluties wel hun weg gevonden hebben naar het akkoord, zoals duaal leren.

Ook werkgeversorganisatie VOKA gelooft in duaal leren, waarbij jongeren naar school gaan en ervaring opdoen op de werkvloer. 'Ik denk dat dat ervoor gaat zorgen dat die richtingen aantrekkelijker worden. We zijn daar nu voorzichtig mee gestart in Vlaanderen, maar in Duitsland en Nederland is men daar al veel langer mee bezig. De Vlaamse overheid spreekt nu ook over snuffelstages die men gaat aanbieden aan veertienjarigen. Zo krijgen ze een kans om sneller in contact komen met het bedrijfsleven, waardoor jongeren misschien sneller voor een technische richting kiezen.' Bron: Knack

◆ Tekort aan personeel

De voorbije twaalf maanden hebben bedrijven in Vlaanderen een recordaantal van 258.000 vacatures uitgeschreven - uitzendarbeid en studentenjobs niet meegeteld. De uitdaging is die vacatures in te vullen. Dat lukt almaar moeilijker.

Eind vorig jaar stond een recordaantal van bijna 39.000 vacatures open. De werkgevers-organisaties Voka en het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) trokken de voorbije dagen aan de alarmbel. Ze vragen de Vlaamse en de federale regering om extra maatregelen.

De N-VA legde de beperking van de werkloosheidsuitkeringen in de tijd opnieuw op tafel. De redenering is dat als werklozen hun uitkering dreigen te verliezen, ze sneller geneigd zijn op een vacature in te gaan. Coalitiepartner Open VLD is in principe ook voorstander. 'Maar we verwachten daar weinig heil van om de krapte op de arbeidsmarkt aan te pakken', stelde Kamerlid Egbert Lachaert. Bovendien zijn CD&V en de MR, de twee andere federale meerderheidspartijen, vierkant tegen. 'We moeten voorbij de symbolen kijken', klinkt het in de meerderheid.

1. Activeer en controleer werklozen beter

Wat is realistisch? In eerste instantie wordt naar Vlaanderen gekeken omdat de regio's bevoegd zijn voor het begeleiden van werkzoekenden naar werk. Dat doet de arbeidsbemiddelingsdienst VDAB door werkzoekenden uit te nodigen voor een gesprek en hen vacatures aan te bieden. Wie het nodig heeft, krijgt een opleiding. Wie niet meewerkt of een aanbod weigert, kan een sanctie krijgen.

Maar de werkgevers vinden dat de VDAB te weinig nagaat of werkzoekenden voldoende inspanningen doen om een baan te vinden. Voor de zesde staats hervorming moesten werklozen aan de federale Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) via onder meer sollicitatiebrieven bewijzen dat ze voldoende naar werk zochten. De VDAB wil niet op zo'n 'kinderachtige' manier werken, maar heeft nog geen echt alternatief uitgewerkt. 'Zo laten we kansen liggen', zegt Sonja Teughels, arbeidsmarktexperte van Voka. Ze pleit voor een betere controle.

2. Hervorm de individuele beroepsopleiding

Om beter te doen, wil Vlaams minister van Werk Philippe Muyters (N-VA) een 'pact tegen krapte' uitwerken met de werkgevers van Unizo en Voka. Hij wil werk maken van een betere screening van werkzoekenden en hij wil hen vaker op basis van hun competenties aan een vacature linken, in plaats van op basis van hun diploma's.

Tegelijk engageren de werkgevers zich om werkzoekenden vaker feedback te geven na een sollicitatie en komt er een hervorming van de individuele beroepsopleiding (IBO). Dat succesvol programma, waarmee een werkzoekende met overheidssteun een baan leert op de werkvloer, botst op de kritiek dat er te veel administratieve rompslomp is voor de bedrijven. Een drastische vereenvoudiging moet het aantal opgestarte opleidingen - nu zo'n 20.000 per jaar - verdubbelen.

3. Zet extra in op kansengroepen

Om de vacatures ingevuld te krijgen moeten er meer mensen op de arbeidsmarkt komen. In ons land werken minder mensen dan in de buurlanden. Slechts de helft van onze 55-plussers is aan het werk en daarmee behoren we tot de kneusjes van Europa.

Dat komt deels door allerlei vervroegde uittredingsstelsels zoals het brugpensioen, maar ook door een gebrekkige begeleiding van wie op oudere leeftijd werkloos wordt. Eenzelfde probleem doet zich voor bij mensen met een migratieachtergrond. Slechts de helft van de mensen die in ons land wonen maar buiten de EU zijn geboren, heeft werk.

De federale regering, die bevoegd is voor het arbeidsrecht, probeerde iets aan de lage tewerkstelling van 50-plussers te doen door het brugpensioen af te bouwen. De N-VA wil verder gaan en pleitte gisteren voor de volledige afschaffing ervan. Dat botste op een veto van minister van Werk Kris Peeters (CD&V), die erop wees dat het aan de regio's is om kansengroepen te helpen.

Slechts de helft van onze 55-plussers is aan het werk. Daarmee behoren we tot de kneusjes van Europa. Op dat vlak is er al heel wat veranderd. Niet lang geleden begeleidde de VDAB werkloze 50-plussers niet eens naar de arbeidsmarkt, nu gebeurt dat in principe met iedereen. Al gaat de VDAB nog altijd voorzichtig met oudere werknemers om, ze krijgen bijvoorbeeld enkel vacatures aangeboden die aansluiten bij hun profiel. 'De tijd is rijp om 50-plussers op dezelfde manier te behandelen als alle andere werkzoekenden. Ze hebben evenveel recht om een job te vinden als iemand anders', vindt Teughels.

Ook voor mensen met een migratieachtergrond is een specifieke begeleiding nodig. De federale regering kondigde eerder al mystery calls aan om discriminatie bij sollicitaties tegen te gaan. Om dezelfde reden wil onder meer Open VLD het anoniem solliciteren invoeren.

4. Hervorm het arbeidsrecht

Het federale regeerakkoord bevatte tal van voorstellen om werknemers langer aan het werk te houden. Vele daarvan, zoals de afbouw van het brugpensioen, zijn doorgevoerd. Maar andere, zoals een hervorming van de anciënniteitsverloning die moet verzekeren dat oudere werknemers aantrekkelijker worden voor bedrijven, nog niet.

Nu premier Charles Michel (MR) zijn regering nieuw leven wil inblazen met nieuwe hervormingen, dient de kans zich aan om die uit te voeren en om verder te gaan. In de Wetstraat wordt gesproken over het schrappen van de uitzonderingen op de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen, waardoor meer werkzoekenden hun uitkering na een tijd zien dalen en ze aangepord worden om te werken. Of over soepelere ontslagregels, wat meer dynamiek in de arbeidsmarkt moet brengen.

De N-VA en Open VLD vrezen verzet van Peeters (CD&V) omdat hij aan het begin van de legislatuur hervormingen tegenhield of afzwakte om tegemoet te komen aan de vakbonden. Maar de christendemocraten zeggen dat ze willen meestappen in hervormen 'zolang een positief verhaal wordt verteld'.

Bron: Jasper D'hoore, Redacteur Politiek & Economie in De Tijd

◆ Duitsland wil 28-urenweek

Het gaat uitstekend met de Duitse economie. De productie ligt torenhoog, de werkloosheid historisch laag. Daar willen de werknemers een graantje van meepikken. IG Metall, met zo'n 2,3 miljoen leden de grootste sectorvakbond van Europa, heeft een opmerkelijk eisenpakket naar voor geschoven. Enerzijds 6 procent loonsverhoging, anderzijds de invoering van een 28 urenweek voor een deel van de werknemers.

De Duitse vakbond IG Metall verhoogt de druk op het Duitse patronaat. Zo wil de vakbond naast een loonsverhoging van 6% ook een reductie van de werktijd voor al zijn leden tot 28 uur per week en dat voor een periode van 2 jaar. De vakbond dreigde zelfs met een landelijke en onbeperkte staking indien het niet snel tot een overeenkomst kwam. Dat is uitzonderlijk want de laatste staking van IG Metal dateert van 2003...

Het debat dat nu in Duitsland wordt gevoerd is ook relevant buiten de Duitse landsgrenzen. Werkgevers vinden het nog steeds niet kunnen dat werknemers zelf bepalen wat hun werkuren zijn en dat ook nog eens doen zonder financiële compensaties tegenover het bedrijf. Maar de jongere

generatie gaat steeds vaker op zoek naar een evenwicht tussen werk en privé-leven. De carrière is daarbij niet langer de belangrijkste focus.

Het was Volkswagen dat in 1994 de 4-dagenweek invoerde. Maar de situatie was toen totaal anders. Op die manier wilde men de recessie bestrijden en 30.000 jobs bij de autobouwer veilig stellen. Vandaag wil men de werkuren organiseren in functie van een levensstijl die beter aansluit bij het familieleven en ontspanning.

Lees ook:

<https://nl.socialisme.be/72930/duitse-metaalsector-in-actie-voor-afdwingen-van-volledige-eisenpakket>

<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2018/01/10/duitse-metaalbond-staakt-voor-tijdelijke-arbeidsduurvermindering>

Maar het uiteindelijke akkoord was wel minder dan de eisenbundel. Na een overgangsregeling voor de eerste drie maanden van 2018, waarbij de werknemers een premie van 100 euro per maand krijgen, stijgen de lonen op 1 april met 4,3 procent. Vanaf 1 juli 2019 volgt een jaarlijkse premie van 27 procent van een maandloon. Het akkoord loopt eind maart 2020 af. Bekijken we het op 24 maanden, dan stijgen de lonen met ongeveer 5,8 procent.

Op jaarbasis gaat het in Duitsland over een loonstijging van 3 procent. Dit metaalakkoord ligt in de lijn van vorige loonafspraken. En wat beslist wordt in metaal en elektro, is een indicatie voor andere sectoren. De loonsverhogingen in andere sectoren lagen in het verleden gemiddeld iets lager dan die van IG Metall.

En, voor alle duidelijkheid, er is geen sprake van de invoering van een veralgemeende 28-urige werkweek. Wel krijgen werknemers de kans een beperkte periode, van 6 tot 24 maanden, minder te werken. Die mogelijkheid is beperkt tot 10 procent van het personeelsbestand. Daar staat tegenover dat de regeling om meer uren te presteren, tot 40 uren per week, versoepelt.

Al bij al is het toch een mooie overwinning van de Duitse metaalvakbond.

◆ Staking: De Lijn, cipiërs, Carrefour,...

Er waren de voorbije maand weer enkele stakingen te melden.

Bij De Lijn voerden de chauffeurs actie en legden een dag het werk neer. Ze protesteren tegen een reorganisatie van de vervoersmaatschappij. Door de herstructurering die op stapel staat bij De Lijn zullen er minder jobs overblijven. Het personeelsbestand zou van 1.780 naar zo'n 1.500 gaan. Daarbij zouden vooral de bedienden getroffen worden. Ook de verhuis van een aantal diensten naar Mechelen leidt tot ongerustheid.

Verder zou elke Vlaming binnen een straal van 750 meter een bus of tram moeten kunnen nemen. Basismobiliteit heet dat principe. Van dat principe wil de Vlaamse regering afstappen en evolueren naar basisbereikbaarheid. Dat betekent dat er eerst vraag moet zijn naar openbaar vervoer in een bepaalde regio en dat kan leiden tot een afbouw van de activiteiten van De Lijn.

Nu is De Lijn de enige maatschappij die regionaal openbaar vervoer mag organiseren. Daar zal in de toekomst verandering in komen. Zo zou een privébusmaatschappij evengoed een bepaalde lijn

kunnen bedienen en die concurrentie, ook op het vlak van arbeidsvoorwaarden, zal het aantal chauffeurs doen dalen, vrezende de vakbonden.

De stakingsbereidheid was erg groot. Indien de directie ervoor kiest om geen rekening te houden met de mening van het personeel en alsnog doorzet met de geplande reorganisatie, dan zullen ongetwijfeld nieuwe acties volgen. Deze kunnen best zo snel mogelijk voorbereid worden met een bredere informatiecampagne die ook naar de gebruikers van het openbaar vervoer gericht is.

<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2018/02/16/waarom-marc-descheemaecker-zijn-job-bij-de-lijn-uitstekend-doet>

In sommige Carrefour hypermarkten hebben actievoerders de bewuste kassa's in plastic 'ingepakt'. 'Op termijn dreigen alle kassiersters hun job te verliezen', door de kassaloze supermarkten. Volgens de vakbonden hebben de klanten alle begrip voor de actie.

<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2018/02/19/collectieve-ontslagen-arbeid-is-niet-zomaar-een-koopwaar>

En het rommelt opnieuw in de Belgische gevangenissen. De cipiers zijn de loze beloftes van minister van Justitie Geens grondig beu. De overbevolking bij de gedetineerden en de onderbezetting bij het personeel blijven duren.

De maat is vol voor de gevangenisbewaarders en hun vakbonden. Begin 2018 bleek dat minister van Justitie Koen Geens (CD&V) eens te meer zijn beloftes niet nakomt. Hij voorziet middelen voor een personeelsbestand van 6.825 voltijds equivalenten. Dat zijn er 250 minder dan beloofd. Ook de overbevolking in de gevangenissen blijft duren. In de maand januari moesten 125 gevangenen op matrassen op de grond slapen.

Daarom kwam er een actieweek en een geslaagde 24-urenstaking op vrijdag 2 februari.

Het actieplan van de cipiers miste zijn effect niet. Nog voor de eerste 24-urenstaking organiseerde minister Geens een nieuw overleg, met nieuwe beloftes. Hij zou het personeelsbestand toch op de beloofde 7.075 voltijdsen te brengen en vertrekkende personeelsleden vervangen – voordien blijkbaar geen evidentie.

Maar de gevangenisbewaarders hebben de indruk dat minister Geens hen met een kluitje in het riet stuurt. De cipiers gaan gebukt onder stress. Het is dan ook geen verrassing dat de actiebereidheid bij de cipiers terug oplaaide. Zij dreigen met nieuwe acties als er geen verbetering komt.

En de socialistische overheidsvakbond ACOD organiseerde op dinsdag 27 februari een staking, "om samen een vuist te maken tegen het pensioenbeleid van de regering-Michel". Om een politieke staking zou het niet gaan, wel kant de vakbond zich tegen het pensioenbeleid en de aankomende regeling rond zware beroepen.

De staking veroorzaakte grote hinder bij het openbaar vervoer. Minister van Pensioenen, Daniel Bacquelaire (MR), uitte bij de Franstalige zenders RTL en RTBF stevige kritiek op de acties van de socialistische vakbond. Deze zouden "voorbarig", "politiek" en "tegen de regering" zijn. Volgens Bacquelaire is het een rechtvaardige hervorming. "Sommigen bij de overheid genieten nu van speciale regimes die dateren van de negentiende eeuw. Ik wil dat vervangen door speciale voorwaarden voor iedereen die een zwaar beroep heeft".

Dat de socialistische overheidsvakbond daartegen protesteert komt volgens Bacquelaire omdat de vakvereniging "op drift" is. "Want hoe verklaar je anders dat een vakbond actie voert tegen de toekenning van nieuwe rechten?, zegt hij.

Ondertussen werd er in de regering nog altijd geen consensus bereikt over wat de term “zwaar beroep” nu juist inhoudt. Daar wordt nog steeds verder over gebakkeleid, om niet te zeggen “ge-Bacquelained”.

◆ Sancties werklozen

Werklozen die te weinig naar werk zoeken, riskeren minder dan vroeger een sanctie. ‘Hoe gaan we zo ooit de vacatures ingevuld krijgen?’, vraagt de Vlaamse werkgeversorganisatie Voka.

Eind vorige maand stond in Vlaanderen een recordaantal van 41.000 vacatures open. Dat betekent dat bedrijven er almaar vaker niet in slagen de geknipte kandidaat te vinden. Enigszins vreemd, want Vlaanderen telde eind vorige maand 209.000 werkzoekenden.

Voor de arbeidsbemiddelingsdienst VDAB komt het erop aan om werkzoekenden via begeleiding en opleiding klaar te stomen voor die banen. Werklozen die bij die begeleiding te weinig meewerken, riskeren een straf.

De VDAB is al langer bevoegd voor het begeleiden van werkzoekenden naar werk, maar werkonwilligen sanctioneren kan de dienst door de zesde staats hervorming pas sinds 2016. Voordien was dat laatste een taak van de federale Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling (RVA).

De VDAB heeft voor het opvolgen, begeleiden en sanctioneren van werkzoekenden een eigen systeem opgebouwd dat afwijkt van dat van de RVA (zie tabel). Met een ‘signaal’ geeft de dienst tijdens een gesprek aan dat een werkzoekende te weinig inspanningen doet om werk te vinden.

Bij een ‘verwittiging’ wordt formeel duidelijk gemaakt dat een werkzoekende een sanctie boven het hoofd hangt. Een sanctie betekent dan weer dat hij een deel van of zijn hele uitkering verliest.

Alles samen gaf de VDAB vorig jaar meer dan 30.000 keer een signaal, een verwittiging of een sanctie, blijkt uit cijfers van de dienst waar De Tijd de hand kon opleggen. In ongeveer de helft van de gevallen ging het om een signaal dat een werkzoekende beter zijn best moet doen.

Sancties zijn geen doel op zich, maar zeker in tijden van krapte op de arbeidsmarkt zijn ze een nodige stok achter de deur.

Zo’n 1.700 keer kwam er een formele verwittiging, in 12.500 gevallen een sanctie. Daarmee is de VDAB veel strenger dan een jaar eerder, toen slechts 19.000 signalen, verwittigingen en sancties werden uitgesproken. Met 2015 zijn de cijfers moeilijk te vergelijken, want de RVA registreerde geen signalen, enkel verwittigingen en sancties.

Vlaams minister van Werk Philippe Muyters (N-VA) erkent dat het aantal opgelegde sancties in 2016 laag lag. ‘Na die tegenvallende controle- en sanctioneringscijfers heb ik een actieplan laten opstellen. Uit de sterke toename van de cijfers blijkt dat het zijn effect niet heeft gemist, al geeft de VDAB aan dat er zeker nog groeimarge is.’

Tegenover werkzoekenden die te weinig meewerken aan hun begeleiding naar werk, is de VDAB al behoorlijk streng. Zo werden in 2017 bijna 10.000 sancties (78 % van het totaal) opgelegd omdat werklozen niet kwamen opdagen voor een gesprek of omdat ze een opleiding of werk weigerden, wat meer is dan vroeger.

Ook is de VDAB streng voor jongeren die na hun studies in hun beroepsinschakelingstijd zitten en nog geen recht hebben op een uitkering. Door een negatieve evaluatie moeten zij daar langer op wachten.

De groeimarge zit evenwel in het nagaan of werklozen zelf voldoende inspanningen doen om een baan te vinden. Ietwat kort door de bocht gesteld: solliciteren werkzoekenden genoeg?

Omdat dat onvoldoende het geval was, werden vorig jaar 960 sancties opgelegd. Dat zijn er veel minder dan toen de RVA het zoekgedrag opvolgde. 'Een mager beestje', noemt Sonja Teughels, arbeidsmarktexpert van Voka, de resultaten. 'Sancties zijn geen doel op zich, maar zeker in tijden van krapte op de arbeidsmarkt zijn ze een nodige stok achter de deur.'

Teughels pleit voor een mentaliteitsswitch bij de VDAB. 'Het is nogal evident dat iemand die niet komt opdagen een sanctie krijgt. Nagaan of iemand voldoende naar werk zoekt, is moeilijker. De VDAB stond tot voor kort enkel in voor de begeleiding naar werk en het personeel is het niet gewoon om in sommige gevallen de stok te gebruiken.'

Ze vraagt dat de VDAB duidelijker vastlegt wanneer een werkloze een sanctie moet krijgen. 'Zoals de RVA vroeger enkel naar de sollicitatiebrieven van een werkzoekende vragen is geen wonderoplossing. Maar met een betere opvolging en met sollicitatiefeedback kunnen we beter nagaan of mensen voldoende inspanningen doen', meent ze.

Muyters vindt de kritiek te streng. Volgens hem zijn er vooral minder sancties omdat werkzoekenden al vroeger in de procedure op hun zoekgedrag worden aangesproken en daardoor actiever op zoek gaan naar werk.

Daarnaast maakten de oude regels het niet altijd gemakkelijk om een sanctie op te leggen, stelt hij. Tot voor kort kon iemand een aangeboden baan weigeren omdat die niet aansloot bij zijn studies of vorige banen. Voortaan wordt gekeken naar wat iemand zou moeten kunnen, waardoor het moeilijker wordt om werk te weigeren. 'Wie dat toch doet, zal sneller een sanctie riskeren', zegt Muyters.

Toch leeft het besef dat strenger activeren niet genoeg is om de krapte op de arbeidsmarkt weg te werken. 'Daarvoor is een veel bredere aanpak nodig', vindt Teughels. Ze denkt aan het inperken van de werkloosheidsuitkeringen in de tijd en aan het beter activeren van leefloners en langdurig zieken die nog kunnen werken.

'En we moeten over de grenzen kijken: in Wallonië en Brussel is veel werkloosheid, maar we krijgen die mensen nog onvoldoende aan de slag in Vlaanderen. Tot slot moeten we durven in te zetten op arbeidsmigratie, waarbij we de juiste profielen in het buitenland zoeken.'

Bron: Jasper D'hoore, Redacteur Politiek & Economie in De Tijd

VARIA

◆ Wat verandert er in maart?

Zoals elke maand veranderen er ook nu weer enkele zaken. Hierbij een overzicht.

- **Postzegels worden duurder**

De tarieven voor binnenlandse post gaan vanaf 1 maart omhoog, met gemiddeld 4,7 procent. Bij de aankoop van 10 zegels of meer zal de prijs voor een postzegel vanaf 1 maart 2018 voor een genormaliseerde zending binnen België 0,84 euro bedragen. Vandaag is dat 0,74 euro. Voor dezelfde postzegel per stuk, betaalt een klant vanaf 1 maart 0,87 euro (tegenover 0,79 euro vandaag).

De prijs voor een genormaliseerde zending binnen Europa verhoogt naar 1,30 euro bij een minimaalkoop van 5 zegels en 1,36 euro indien de postzegels per stuk worden gekocht. Voor zendingen buiten Europa zal het internationaal tarief vanaf 5 postzegels 1,52 euro en per stuk 1,58 euro bedragen.

‘Deze prijsverhoging houdt - zoals voorzien in de wet - rekening met de inflatie en de jaarlijkse volumedaling van de briefwisseling en laat Bpost toe elke dag een kwalitatieve en betaalbare universele dienstverlening te garanderen overal in België’, aldus Bpost.

- **Amnestieperiode voor wapens**

Op 1 maart start een amnestieperiode voor wie thuis nog onvergunde wapens liggen heeft. Het gaat om een initiatief van minister van Justitie Koen Geens (CD&V), die zo hoopt een beter zicht te krijgen op wapens die zonder de nodige vergunning in het bezit zijn van burgers. De amnestie, die geldt voor vergunningplichtige wapens maar niet voor verboden wapens, zal één jaar lopen. ‘Dit moet burgers aansporen om hun wapens aan te geven, te registreren, en vervolgens alsnog te laten vergunnen, neutraliseren of verkopen’, klinkt het. Het gaat om een laatste kans voor de burger.

- **Premie voor werkzoekenden die eigen zaak starten**

https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/premie-voor-werkzoekenden-die-eigen-zaak-starten?utm_medium=email&utm_campaign=Nieuwsbrief%20EWI%20%2027%20februari%202018&utm_content=Nieuwsbrief%20EWI%20%2027%20februari%202018+CID_6737e0ae1ee5580c1d4a0ebf79200cba&utm_source=Email%20marketing%20software&utm_term=Les%20meer

Agenda:

- <http://www.vub.ac.be/events/2018/leerstoel-calewaert>
- <https://demens.nu/event/inspiratiedag-hoe-kunnen-we-armoede-begrijpen/>
- <http://www.veelzijdig.be/programma>
- <https://demens.nu/event/vrouwen-groote-oorlog/>

◆ 2018: gemeenteraadsverkiezingen

De gemeenteraadsverkiezingen op 14 oktober 2018 brengen heel wat beweging tot stand bij kleine politieke groeperingen.

Dyab Abou Jahjah stelde een politiek alternatief voor dat mikt op mensen met migratieroots.

De nieuwe partij van Dyab Abou Jahjah en advocate en gewezen Agalev-senator Meryem Kaçar zal onder de naam **Be.One** deelnemen aan de komende lokale en parlementsverkiezingen in Vlaanderen en Brussel. De partij profileert zich als een post-kapitalistische partij die pleit voor radicale gelijkheid en werk, basisonderwijs en huisvesting als rechten voor iedereen ziet.

Be.One wil bij de komende lokale verkiezingen zeker in een aantal grote steden opkomen, zoals Antwerpen, Gent, mogelijk Mechelen en nog enkele Limburgse grotere steden. In Brussel zal de partij in een aantal grotere gemeenten opkomen. Er lopen ook nog gesprekken in enkele Waalse steden, maar er zullen enkel lijsten worden ingediend in waar er voldoende kandidaten en aanhang zijn, verduidelijkt Abou Jahjah. Bij de parlementsverkiezingen is het bedoeling om zowel een Nederlandstalige als Franstalige lijst in te dienen.

De partij gaat voor radicale gelijkheid op het vlak van gender, afkomst en sociale achtergrond. Be.One pleit voor genderpariteit in de overheidsinstellingen. Bedrijven, die meedingen voor overheidsaanbestedingen dienen aan bepaalde gendervoorwaarden te voldoen.

Op sociaal-economisch vlak moet er een taxshift van de zwakste naar sterkte schouders gaan. Grote bedrijven en multinationals dienen zwaarder belast te worden, terwijl de belastingen van kmo's verminderd moeten worden. Voorts staat Be.one achter een ecologische transitie en is ze ideeën zoals lokale munten genegen.

Dyab Abou Jahjah wou eerst met een ex-sp.a'er Ahmet Koç een partij starten maar dat gaat niet meer door. De Belgisch-Libanese actievoerder gaat door met de oprichting van zijn 'migrantenpartij' met de Gentse advocate Meryem Kaçar. Kaçar zal op de lijst staan in Gent.

<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2018/02/07/abou-jahjah-wil-met-partij-beone-nieuwe-generatie-aanspreken>

Hoofdredacteur van Joods Actueel Michael Freilich gaat samen met ex-politicus Selahattin Koçak een tegenbeweging opstarten. "Ik ben heel bevreesd voor het initiatief van Dyab Abou Jahjah" zegt hij in "De Zondag" "Ik vrees zelfs voor mijn fysieke veiligheid." "Als je iets wil veranderen, moet je samenwerken met mensen die anders denken. Selahattin en ik hadden vaak meningsverschillen, over het conflict in het Midden-Oosten bijvoorbeeld. Wel, één van de eerste zaken die wij gaan doen, is Israël bezoeken. "Ons project is al afgetoetst bij staatssecretaris Zuhail Demir (N-VA, Gelijke Kansen). En we voelen steun. Burgemeester Bart De Wever wil zelfs het stadhuis van Antwerpen openzetten voor de officiële voorstelling van ons project, waarschijnlijk eind deze zomer."

In Gent bestaat sinds enige tijd nog een andere partij die zich richt tot mensen met migratieroots. Die partij heet: Multiculturele Rechtspartij (MRP), een verwijzing naar de AKP van de Turkse president Erdogan, die ook de Rechtspartij heet. In het logo staat de 'rabia', de hand met vier vingers in de lucht. Ook dat is een verwijzing naar Erdogan. Op de Facebook-pagina postte initiatiefnemer Murat Koylu een oproep voor nieuwe leden.

Een andere kleine partij die via Facebook leden wil aantrekken is de ARCO-partij. Zij richten zich op de 800.000 slachtoffers van het ARCOPAR-debacle. Hun mening is dat er geen doorbraak mogelijk is via gerechtelijke weg om een vergoeding te krijgen van het ACW, nu beweging.net. Daarom willen ze via politieke weg hun slag thuis halen.

Nog een ander initiatief is de N-Vb, de Nieuwe Volksbeweging, die via internet en forums alle kiezers wil laten participeren aan de verkiezingen. Iedereen kan op de forums zijn eigen voorstellen voor zijn gemeente publiceren. Via een poll kan iedereen dan voor dat voorstel stemmen. Hun doelstellingen zijn eenvoudig: de kloof tussen rijk en arm kleiner maken (vermogensbelasting) en de 30-urenweek over heel Europa (de wereld) invoeren. Alle info via hun site: www.solidaria-democratia.org

De sp.a-stad Brussel heeft beslist om alleen op te komen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober, dus zonder de PS. Dat meldt gewezen sp.a-schepen Ans Persoons. Bij de vorige verkiezingen kwam sp.a samen met de PS op. In de nasleep van het Samusocial-schandaal besliste Persoons uit het schepencollege te stappen uit protest tegen de manier waarop de andere meerderheidspartijen een antwoord wilden bieden op het schandaal. Zes jaar geleden trokken de Nederlandstalige socialisten nog samen met hun Franstalige tegenhangers naar de kiezer in Brussel-Stad. Het leverde hen twee zitjes in de gemeenteraad op, één voor minister van Mobiliteit Pascal Smet één voor Persoons.

En ook voor de federale verkiezingen van 2019 worden er al initiatieven genomen want er zal een dierenpartij opgericht worden met de naam: DIER ANIMAL.

◆ Internationale Vrouwendag

Naar aanleiding van de internationale vrouwendag zetten vele vrouwenbewegingen in Vlaanderen en Brussel tal van initiatieven op. Gelijke rechten voor vrouwen en mannen blijft een belangrijke maatschappelijke uitdaging en een kernopdracht van alle vrouwen.

Hoe is de Internationale Vrouwendag ontstaan en waarom is een Internationale Vrouwendag nodig?

Op 8 maart 1908 legden vrouwen in de textielindustrie in New York voor het eerst het werk neer. Ze staakten voor een achturige werkdag, voor betere arbeidsomstandigheden en kiesrecht. Deze staking betekende het begin van emancipatie van vrouwen en strijd tegen vrouwendiscriminatie. Sindsdien 'vieren' vrouwen op vele plaatsen in de wereld, elk jaar opnieuw 8 maart. We vieren de verworven rechten en zetten de gemeenschappelijke strijdpunten van vrouwen in de verf. In 2015 plaatsten wereldleiders gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes centraal op de agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling. Het thema van de internationale vrouwendag focust op 'Vrouwen in de veranderende wereld van werk: planeet 50-50 in 2030'. De veranderingen op vlak van werk (globalisering, technologische- en digitale ontwikkelingen,...) hebben grote gevolgen voor vrouwen.

Maar het moet nog beter! Er zijn tal van initiatieven gepland:

De PVDA zal al zeker aanwezig zijn op de brunch die Marianne, onze vrouwenbeweging, organiseert in Brussel, op de Feminist Forum week van de GUE en op de mars tegen seksisme in Gent. Er gebeurt echter nog heel wat meer. Hier een greep uit de talloze feministische initiatieven om deze actiedag in te vullen. Zie het programma:

<https://pvda.be/artikels/8-maart-internationale-vrouwendag-waar-naartoe>

Ook Femma heeft allerlei initiatieven:

<http://www.femma.be/nl/activiteiten/activiteitenzoekeer>

◆ ABC van de Grensarbeid

Werk in eigen streek is altijd een voordeel. Geen files, weinig tijdverlies, je moet niet te lang door barre weersomstandigheden.

Wie aan de grens woont vindt zijn werk soms net over de grens. Maar dan is de wetgeving anders. De interregionale vakbondsraad Schelde Kempen (IVR Schelde Kempen) heeft haar 25-jarig jubileum in 2017 aangegrepen om wat te doen voor grensarbeiders. IVR Schelde Kempen is een samenwerkingsverband van de Belgische vakbonden en de Nederlandse Vakbonden FNV, CNV en de Unie.

Het ABC van de Grensarbeid is een overzichtelijk boekje dat een basisinzicht biedt aan de startende of nog oriënterende grensarbeider in België en Nederland. Met de hulp van studenten van de Thomas More Hogeschool is dit ABC van de Grensarbeid in 2017 tot stand gekomen. Er is gewerkt met regelgeving die tot mei 2017 actueel was.

Het ABC bestaat uit twee grote delen: de Belgische grensarbeider in Nederland en de Nederlandse grensarbeider in België. Beide delen zijn opgebouwd uit een aantal thema's zoals belasting, gezondheid, kinderen, loon en arbeidsvoorwaarden, pensioen, sociale zekerheid en ontslag. Het ABC dekt niet alles. De persoonlijke situatie, zoals zonder of met partner, zonder of met kinderen bepaalt vaak wat voor een grensarbeider van toepassing is. Voor een persoonlijk advies is het verstandig om

contact op te nemen met de grensarbeid- deskundigen van de vakbond en/of u te richten tot een grensinformatiepunt. Op de achterzijde van het ABC vindt u een overzicht van de mogelijkheden.

In het ABC wordt gesproken over grensarbeider (m/v). Daarmee wordt (in geval van de sociale zekerheid) ook de zelfstandige (zzp) of ambtenaar bedoeld. In gevallen van zelfstandigheid en of ambtenaar (of daaraan gelijkgesteld) is een persoonlijk advies vragen altijd verstandig.

Hieronder vindt u een issue:

<https://issuu.com/abvv/docs/abc-grensarbeid>

◆ Werkbaar werk

In 2016 denkt 59,6% van de werknemers (veertig jaar of ouder) in staat te zijn om hun huidige job tot het pensioen uit te voeren. De overige 40,4% schat dit in als een onhaalbare opdracht maar de meeste van deze werknemers denken wel te kunnen doorwerken tot de pensioenleeftijd indien het werk zou aangepast worden. Omgerekend blijkt daarmee dat 36,2% van alle werknemers (40+) denkt dat aangepast werk het haalbaar maakt om door te werken tot de pensioenleeftijd.

De sector met het hoogste aandeel (71%) werknemers (40+) die in 2016 aangeven de huidige job tot het pensioen te kunnen uitvoeren is de sector van de openbare diensten (overheidsadministratie, openbaar vervoer, politie/defensie). Het laagste percentage vinden we in de onderwijssector waar slechts 49,2% het haalbaar acht om tot het pensioen door te werken.

Bij kader- en directieleden vinden we de grootste groep (71,6%) die het haalbaar acht om de huidige job tot het pensioen uit te voeren. Bij middenkaders en professionals gaat het om 61,9% en bij de uitvoerende bedienden om 64,4%. Bij de andere beroepsgroepen ligt het aandeel lager dan het gemiddelde (59,6%).

Opvallend is dat er bij de onderwijsmedewerkers een grotere groep is die het niet dan wel haalbaar inschat: 55,3% vindt dat het doorwerken tot het pensioen niet haalbaar is in de huidige onderwijsfunctie. Uit de multivariate analyse blijkt dat belastende arbeidssituaties (in termen van werkdruk, emotionele en/of fysieke belasting), een gebrek aan interne regelcapaciteit (afwisseling, zelfstandigheid) en externe regelcapaciteit (relatie met de leiding), de kans sterk doen toenemen om het doorwerken tot het pensioen als werknemer (40+) als een onhaalbare kaart in te schatten.

Alle info via:

<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/haalbaarheid-om-tot-het-pensioen-door-te-werken-rapport>

<http://www.werkbaarwerk.be/werkbaarwerk>

BOEKEN

◆ Globalisering

Hoe wijdlopend de huidige globalisering ook is, toch wil ik me aan een conclusie wagen over wat onze wereld overkomt. Ik wil die opbouwen aan de hand van de verschillende kenmerken en onderscheiden aspecten van globalisering en rond de kernprincipes ervan. De globalisering is technologisch, financieel, economisch, sociaal, ecologisch, politiek, militair, cultureel, ideologisch en filosofisch. Vier belangrijke kernprincipes vinden we in deze globalisering terug. Er is de privatisering van grote delen van de economie en de toenemende private toe-eigening van alle materiële hulpbronnen. Er is de liberalisering of vrijmaking van alle handelsverkeer en misschien vooral van het kapitaalverkeer. Er is de deregulering of het afschaffen van veel regelgeving. En verder er is het kortetermijnwinstdenken.

Om te beginnen is de globalisering die we beleven technologisch. We mogen niet uit het oog verliezen dat we de derde industriële revolutie meemaken, gekenmerkt en ondersteund door de zogenaamde informaticarevolutie. Die revolutie leidt er in belangrijke mate toe dat financiële en economische activiteiten zich op grotere schaal en zelfs op wereldschaal afspelen.

De globalisering is vanzelfsprekend financieel. De financiële markten werken wereldwijd, de klok rond. De vrijmaking of liberalisering van de kapitaalmarkten heeft er - samen met de informaticarevolutie - voor gezorgd dat zij veel meer dan vroeger internationaal zijn en vrij spel hebben. Deze liberalisering in combinatie met de winstgedrevenheid - liefst snelle winst - geeft het financiële kapitaal de mogelijkheid om zich maximaal te reproduceren. Zo kan het internationale kapitaal zich meester maken van een groot deel van de voortgebrachte welvaart. Maar het huidige financiële kapitalisme heeft zich nog verder 'ontwikkeld': veel van zijn winst haalt het niet uit de productie van reële goederen en diensten, wel uit financiële speculatie. Nooit was de financiële speculatie groter dan vandaag.

De globalisering is al even vanzelfsprekend economisch. Liberalisering en deregulering slopen de beschermende grenzen rond nationale, regionale of plaatselijke economieën. Zo zien ze zich gaandeweg gedwongen om te integreren in een mondiale éénheidsmarkt. De principes van privatisering en van snelle winst maken zowat alles tot koopwaar. De productie en verhandeling van goederen en diensten op die mondiale eenheidsmarkt leidt tot een nog veel grotere accumulatie of ophoping van rijkdommen. De concentratie van economische macht neemt almaar toe en culmineert in de almacht van de multinationale ondernemingen die nu de drijvende kracht achter de globalisering zijn geworden. Grootchaligheid, centralisering, homogenisering en een technocratische aanpak - denk aan kernenergie of reuzenstuwdammen - kenmerken zo mogelijk nog meer dan vroeger de economie.

De keerzijde van dat alles, vooral van die economische machtsconcentratie, is het verlies van economische diversiteit op onze wereld en van economische zelfstandigheid van gemeenschappen, landen en hele regio's. Ze verliezen vaak zelfs de controle over de meest levensnoodzakelijke bestaansmiddelen.

De globalisering is sociaal. Op sociaal vlak slaat eveneens het fenomeen van deregulering toe, van de arbeidswetgeving bijvoorbeeld. Internationaal aanvaarde sociale normen bestaan al lang, maar het respect ervoor en de afdwingbaarheid ervan kunnen niet tippen aan het gemak waarmee de financieel-economische globalisering zich doorzet. De globale economie miskent niet alleen de arbeid, zij stoot tevens veel arbeid uit. Ook van de partij op sociaal vlak zijn privatisering en liberalisering van bijvoorbeeld gezondheidszorg en onderwijs, of van pensioenfondsen en medische verzekeringen, zodat deze diensten buiten het bereik van steeds grotere groepen vallen. Er komen met andere woorden enorme processen van sociale uitsluiting op gang die een steeds grotere dualisering veroorzaakt zowel in de lokale en nationale samenlevingen als in de mondiale samenleving. De welvaarts kloof of inkomenskloof, zowel tussen rijke en arme landen als in die landen zelf, stijgt naar ongekende hoogten. Globale migratiegolven zijn het onvermijdelijke gevolg. Meer algemeen draagt deze globalisering bij tot toenemende schendingen van allerlei individuele en collectieve mensenrechten, en zeker ook van de rechten van inheemse volkeren en van de sociaal zwakste groepen.

Er is meer. Deze globalisering draagt ook bij tot een ontmanteling van de civiele samenleving, van allerlei georganiseerde collectiviteiten in de samenleving, van vakbonden tot dorpsgemeenschappen. Ze tast dus de sociale structuren aan.

...

De globalisering is filosofisch. De neoliberale globalisering is doordrenkt van een filosofie waarin mens en natuur als utilitair worden beschouwd. Die filosofie is in elk geval kenmerkend voor de westerse beschaving. Voor zover zij bruikbaar zijn voor het economische systeem, worden mens en natuur aangezien als productiefactoren, de mens ook als een consumptiefactor. Haar filosofische beginselen zijn dat de natuur wordt veroverd en dat de mens in dat proces wordt ingeschakeld.

De globalisering die nu regeert geeft bijna totale voorrang aan het bedrijfsleven en het financieel kapitaal. De financiële winsten worden gemaximaliseerd en er is geen of weinig aandacht voor de sociale en ecologische kost van dit financieel en economisch systeem.

Eigenlijk kent vandaag bijna enkel de economie een eigen dynamiek van globalisering. Wat is dan het probleem bij deze tweede driehoek? Bedrijven organiseren zich mondiaal, financiële stromen gaan voortdurend de hele wereld rond en ook grote ecologische problemen zijn mondiaal of gaan zeker het niveau van afzonderlijke staten te boven. Maar de politici zijn amper of niet internationaal of mondiaal georganiseerd. Er ontbreekt een democratisch tegenwicht voor de economische globalisering. En ook de zogenaamde civiele samenleving - die ongelooflijke rijkdom van menselijke organisatie in het maatschappelijk middenveld - is relatief onzichtbaar op mondiaal vlak. Er is geen mondiale civiele samenleving. Dit is vooral een probleem omdat de ervaring in nationale staten leert dat er van democratie weinig of geen sprake is indien er geen samenspel is tussen drie min of meer gelijkwaardige spelers.

Het aandeel van het privé-kapitaal in de voortgebrachte welvaart groeit ten nadele van het aandeel van wie werk heeft en van de overheid. Dit proces versterkt de ongelijke inkomensverdeling: rechtstreeks doordat veel arbeid maar heel karig wordt vergoed, onrechtstreeks doordat de overheid minder middelen heeft om te herverdelen. Dit betekent dat vele miljoenen mensen in extreme armoede worden gestort.

Om de vorm van globalisering die we vandaag beleven te typeren spreken we ook over neoliberalisme of neoliberale globalisering. Maar, om eerlijk te zijn, ik denk dat er nog een andere naam voor bestaat, namelijk kapitalisme. Volgens mij is dat analytisch de meest juiste benaming voor het proces van globalisering dat zich al ruim vijfhonderd jaar afspeelt, gestoeld op het winstprincipe en op de privé-accumulatie van kapitaal. ...

Voor dit boek houden we het toch vooral bij globalisering en neoliberalisme als nieuwere vormen of fasen van het kapitalisme. Dat is trouwens een opvatting die nogal algemeen instemming vindt, niet alleen in de antiglobaliseringsbeweging en in Porto Alegre.

Dirk Barrez op PALA

Bron: <https://pala.be/nl/artikel/globalisering-wat-dat-nu>

◆ Crapule de luxe

Er zijn er in de geschiedschrijving van alle soorten. Je hebt diegenen die slechts officiële versies herkauwen en daarbij wat fantaseren, er zijn er die alleen maar namen en data geven en aan de oppervlakte blijven toeren en je hebt de onderzoekers en analisten die pogen het waarom der feiten te doorgronden en daarbij soms zeer diep graven.

In die laatste serie zit 'Crapule de luxe' van Walter Baeyens welke dit jaar verscheen bij de Leuvense uitgever Van Halewyck. Het is een zeer dikke turf van 559 bladzijden geworden die een overzicht te geven van hoe het er achter de schermen sinds het einde van de tweede wereldoorlog hier werkelijk aan toe gaat.

Walter Baeyens is een in 1952 geboren luchtmachtpiloot die zich nadien omschoolde tot beurspecialist en kenner van wat intellectuele eigendom is. Maar blijkbaar heeft hij nog andere expertises op zak. Althans dat blijkt toch wel uit dit boek. Waarbij het hier gepresenteerde verhaal de titel ervan erg goed doet begrijpen.

Crapule de Luxe doet het verhaal van een machtige elite van enkele duizenden mensen die continu de wereld poogt naar hun hand te zetten, niet zelden ook met succes. Het begint op het einde van de tweede wereldoorlog toen zowel de bijna verslagen Duitsers als de Japanners hun oorlogsbuit in veiligheid poogden te brengen. En dan hebben we het hier niet over miljoenen maar over miljarden, dikwijls in de vorm van goud.

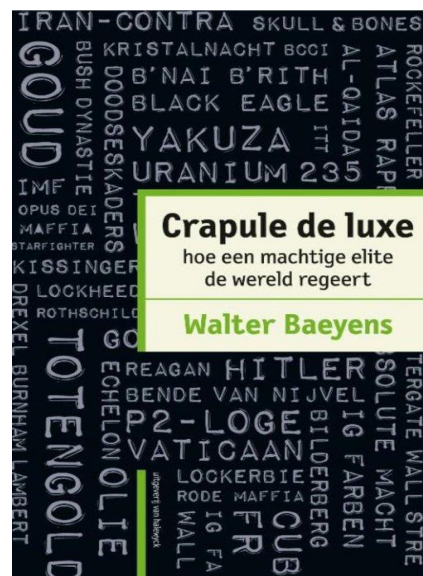
Het lijkt een geheel onwaarschijnlijk verhaal ontsproten aan het zieke brein van een fantast, maar dat is het zeker niet. Achteraan in het boek staan een aantal documenten afgedrukt die zijn stellingen ook staven.

Het boek zelf is zeker geen gemakkelijk leesvoer dat men op een rustige avond vlotjes doorneemt. Integendeel het boek vergt continu grote aandacht. De opeenvolging van namen en data en de verbindingen die hij brengt zijn erg boeiend maar niet simpel. Zo springt hij in zowat elk hoofdstuk vlot van de ene affaire naar het andere schandaal, en dan is het bijblijven een stevige karwei. Merkwaardig aan het boek is dat de hoofdstukken non-fictie afwisselen met delen fictie die wel duidelijk zo uit de Belgische realiteit werden geplukt. Het is het verhaal van een Belgische luchtmachtgeneraal die zonder het te beseffen in een dol avontuur rond de Brusselse wapenhandel en de Iran-Contra-affaire wordt meegezogen. Ook hij pleegt officieel een beetje à la Danny Casolaro in een hotelkamer zelfmoord.

Bron: <http://www.uitpers.be/artikel/2012/12/09/een-dikke-turf-over-crapule/>

Het boek bevat massa's door zeer weinigen gekende nieuwe gegevens over de georganiseerde politieke, zakelijke en militaire misdaad wereldwijd. Een aanrader. Iedereen die meer wil weten over wat er de voorbije decennia allemaal rond ons gebeurde is Crapule de luxe van Walter Baeyens bijna verplichte lectuur.

Titel: Crapule de luxe
Auteur: Walter Baeyens
Uitgever: Van Halewyck
Uitgave datum: 2012
Pagina's: 559

◆ Duurzaam onderhandelen

Hoe los je emotioneel beladen conflicten op?

Of het nu is met een collega, een politieke tegenstander, een coach of je partner: sommige onderwerpen zijn zo onvlambaar dat ze onbespreekbaar lijken. Hoe kom je voorbij de impasses waarbij een van de partijen boos wordt, gefrustreerd of juist verlamd raakt, en hoe bereik je een uitkomst die voor beide partijen goed werkt?

Wereldvermaard onderhandelingsexpert Daniel Shapiro deed 20 jaar onderzoek aan Harvard naar de verborgen emotionele krachten die een succesvolle samenwerking kunnen belemmeren. In Duurzaam onderhandelen presenteert hij een revolutionair nieuw model 'that speaks as much to the heart as to the head'.

Met deze methode kun je de moeilijkste conflicten stap voor stap overwinnen en zelfs de meest explosieve situaties kalmeren. Dit boek verandert de manier waarop je naar sociale interacties kijkt, verbetert hoe je met anderen omgaat en helpt je om de meest duurzame overeenkomsten te sluiten.

<https://www.mavenpublishing.nl/boeken/duurzaamonderhandelen/>

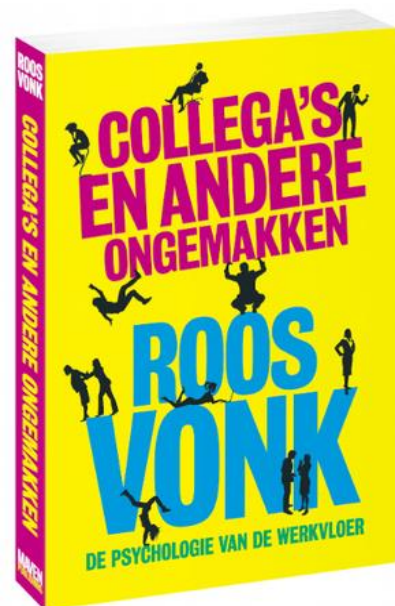
◆ Collega's en ...

De psychologie van de werkvloer

Niets menselijker dan de mens op de werkvloer. Bazen dekken zich in met onbegrijpelijk taal, charismatische salesmanagers verkopen kletskoek per kilo, een narcistische collega die jouw idee pikte krijgt de promotie waar jij op zat te wachten. En jij? Jij wilt gewoon leren van kritiek. Totdat je het krijgt.

Met veel kennis van zaken en met scherpe observaties laat Roos Vonk onze psychologische valkuilen op de werkvloer zien: van macht en seks tot zelfoverschatting en faalangst, van hypocrisie en kuddegedrag tot roddelen en afschuiven. Met de inzichten uit dit boek kun je het beste uit je collega's halen, maar ook uit jezelf, want: een goede collega begint bij zichzelf...

Lees meer over Collega's en andere ongemakken op

psychologievandewerkvloer.nl

◆ Koningin tegen pesterijen

Koningin Mathilde bindt de strijd aan met pesters. In een uitzonderlijke videoboodschap doet ze een emotionele oproep: “Zie je dat anderen gepest worden of het moeilijk hebben? Kom dan op voor elkaar. Kom op tegen pesten.”

Het is nog nooit eerder gebeurd: een koningin die een videotoespraak opneemt en de voortrekker van een campagne wordt. De koning spreekt met kerst en de nationale feestdag zijn landgenoten toe, maar zijn wederhelft blijft uit beeld. Mathilde komt nu met haar eigen televisietoespraak en trekt de campagne tegen (cyber)pesten op gang.

De problematiek ligt de koningin, zelf psychologe van opleiding én moeder van vier kinderen, dan ook heel nauw aan het hart. Ze is er al sinds 2007, toen ze nog prinses was, mee bezig. Ze woonde studiedagen bij, sprak met experts en organiseerde twee jaar geleden in het paleis een ronde tafel met alle betrokkenen. Elk jaar bezoekt ze anti-pestprojecten in scholen. Enkele weken geleden ontmoette ze bij Child Focus jonge slachtoffers van pestgedrag.

Op Safer Internet Day, stelde ze zich voluit op in de strijd tegen pesten en cyberpesten: “Pesten is niet cool”, zo vertelde Mathilde ons. “Ik ben telkens diep getroffen door de schrijnende verhalen van jongeren die slachtoffer zijn van cyberpesten. Men schat het aantal gevallen van cyberpesten wekelijks op 34.500. Maar wij kennen enkel de ernstige gevallen die het nieuws halen, en dat is het topje van de ijsberg.”

Hierbij de videoboodschap van de koningin:

<https://www.kieskleurtegenpesten.be/nieuws/koningin-mathilde-over-cyberpesten>

◆ Stop cyberviolence

Vandaag zou één op drie jongeren (34,3 %) bij ons te maken krijgen met cyberpesten en zou één op vijf (21,2 %) zelf al dergelijk pestgedrag vertoond hebben. 76 % van de jongeren tussen 12 en 18 jaar hebben weet gehad van een situatie van cyberpesten, zonder dat ze er actief bij betrokken waren. Leerkrachten, opvoeders, directeurs en ouders staan vaak machteloos tegenover dit fenomeen.

Daarom **lanceert equal.brussels een sensibiliseringscampagne op twee fronten:**

- **Voor de jongeren:** Een wedstrijd voor jongeren van 11 tot 15 jaar, gebaseerd op een rap-nummer voorgesteld door jonge Brusselse rappers.
- **Voor leerkrachten en opvoeders:** Een all-in animatiepakket voor jongeren waarmee je aan de slag kan gaan én een coaching-programma om je daarbij te begeleiden.

<http://www.stopcyberviolence.brussels/cyber-nl.html>

◆ Sexting: probleem of niet?

Jongeren experimenteren met pikante beelden of tekstjes, net zoals volwassenen. Op zich geen probleem zolang de beelden binnen een intieme relatie blijven. Of personen niet herkenbaar in beeld zijn.

Wat is sexting?

‘Sexting’ is een term voor het aanmaken, online doorsturen en delen van seksueel getinte berichten of beelden via gsm of internet. Het kan gaan om erotische tekstjes, (bijna-)naaktfoto’s, of foto’s van seksuele handelingen. Volwassenen doen het, en jongeren ook.

Is sexting een probleem?

Jongeren experimenteren met seks, dat is van alle tijden. Als ze sexy foto’s nemen van zichzelf of anderen doen ze niets verkeerd als ze [de grenzen van aanvaardbaar seksueel gedrag respecteren](#). Alleen moeten jongeren en hun ouders weten dat het mis kan lopen met pikante berichten.

Wat kan er fout lopen bij sexting?

Seksuele foto’s of filmpjes die jongeren **met toestemming** maken, zijn een momentopname. Beide partners zien elkaar helemaal zitten en willen een mooi moment vastleggen. Of gewoon een beetje uitdagen. Alleen moeten jongeren goed beseffen dat foto’s of filmpjes, eenmaal gepost, hun eigen leven gaan leiden op het internet, ook als een relatie ophoudt.

Beelden die **zonder toestemming** gemaakt of doorgestuurd worden, vormen wel een probleem. Ook als jongeren gedwongen of misleid werden. In dit geval gaat over een vorm van [grensoverschrijdend gedrag](#) of [cyberpesten](#). Deze boodschappen zijn bedoeld om iemand te kwetsen of te vernederen.

Hoe gênante foto’s vermijden?

Vertel je tiener dat een foto, eens op het web, niet zo eenvoudig te verwijderen is. En eens doorgestuurd heb je geen controle meer over wat er verder met het beeld gebeurt. Je kan je zoon of dochter aanraden in elk geval geen herkenbare foto’s door te sturen. En ook anderen niet herkenbaar in beeld te brengen.

Druk je zoon of dochter op het hart zich niet te laten dwingen of overhalen om beelden te maken. En om geen seksueel getinte boodschappen van iemand anders te forwarden.

Is sexting verboden?

Seksueel getinte foto’s van minderjarigen op het web plaatsen is verboden, ook als jongeren dat zelf doen. Ook wie deze foto downloadt is strafbaar. De wet maakt geen onderscheid tussen bewust strafbare feiten en jongeren die met toestemming beelden maken. De wetgeving is bedoeld om kinderen en jongeren te beschermen tegen [seksueel misbruik](#), maar kan hen dus zelf ook in de problemen brengen.

Meer informatie of hulp nodig?

[Child Focus \(link is external\)](#): hulp voor families van vermiste en seksueel uitgebuite kinderen, en informatie over [veilig internetgebruik \(link is external\)](#) voor kinderen en jongeren. Kinderpornoografie kan je melden via [Stopchildporno.be \(link is external\)](#).

Veilig internetten: enkele goede sites die jongeren kunnen helpen bij veilig internetten en het bewust omgaan met privacy: veiligonline.be (link is external), clicksafe.be (link is external), ikbeslis.be (link is external), surfsafe.nl (link is external), mijnkindonline.nl (link is external).

Op Seksuelevorming.be vind je een [dossier over sexting bij jongeren: hoe vaak en waarom doen jongeren aan sexting](#) (link is external), [materiaal](#) (link is external) om kinderen en jongeren voor te lichten, en [organisaties](#) (link is external) die aan ouders vorming geven over seksuele opvoeding.

Bron: <https://www.seksualiteit.be/voorlichting/jongeren-online/sexting-bij-jongeren>

◆ Geweld in scholen

In 2017 werden 59 arbeidsongevallen van onderwijspersoneel geregistreerd als gevolg van agressie. In 2016 werden nog 81 gevallen aangegeven. Dit blijkt uit recente cijfers van Agodi, het Agentschap voor Onderwijsdiensten dat de aangiftes van arbeidsongevallen jaarlijks registreert. Dit is meteen het op een na laagste cijfer sinds 2010, enkel in 2015 lag het aantal nog lager. Toen werden 47 gevallen geregistreerd. Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits is tevreden dat de positieve evolutie van de laatste jaren zich weer doorzet na de negatieve cijfers van vorig jaar en blijft inzetten op psychosociale begeleiding van schoolteams en vertrouwenspersonen in de leraarskamer.

Elke dag staan er meer dan 160.000 leerkrachten over heel Vlaanderen klaar om meer dan 1 miljoen schoolplichtige leerlingen op te vangen. Op die manier staan zij vaak op de eerste lijn om het wel en wee van kinderen en jongeren op te vangen en te begeleiden. Leraar is dan ook een contactberoep bij uitstek. De overgrote meerderheid van die contacten verloopt zonder al te grote spanningen maar in een aantal gevallen komen ernstigere conflicten voor, al dan niet met agressie. Scholen vallen als werkgever onder de federale welzijnswetgeving en zijn dan ook verantwoordelijk voor de uitbouw van een integraal preventie- en reactiebeleid tegen elke vorm van grensoverschrijdend gedrag. Om scholen daarbij te ondersteunen nam Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits in het verleden al een aantal initiatieven. Zo is er het beleidsplan ter bevordering van het welzijn en welbevinden in onderwijsinstellingen. Dat plan maakt een leesbare en bevattelijke vertaling van de wet op welzijn en geeft concrete voorzetten voor de praktijk in het onderwijsveld. Onderwijsinstellingen en hun personeel worden ook geregeld geïnformeerd over de preventie van psychosociale risico's (waaronder grensoverschrijdend en andere vormen van ongewenst gedrag), onder meer via de vernieuwde website van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits: 'Dat de sterke daling van de laatste jaren zich terug voortzet na de mindere cijfers vorig jaar, is zonder twijfel goed nieuws. Toch blijft elk geval van agressie op school er één te veel. Een school moet bij uitstek een plaats zijn waar leerlingen zich in een veilige en respectvolle omgeving kunnen ontwikkelen en ontplooien. Een veilige werkomgeving voor leerkrachten en ondersteunend personeel maakt daar onlosmakelijk deel van uit. Daarom blijven we inzetten op psychosociale begeleiding van schoolteams en vertrouwenspersonen op school.'

Maar jammer genoeg bestaan er nog steeds scholen met veel agressie:

Voor het personeel van de Gentse buso-school en zorginstelling Sint-Jozef is het dagelijks kost. Blauwe ogen, gebroken ribben en stoelen die door de lucht vliegen.

“De maat is vol”, klinkt het bij de leerkrachten. “We eisen meer personeel.”

Al in het eerste jaar dat lerares lager onderwijs T.DB les gaf op Sint-Jozef kreeg ze te maken met agressie van leerlingen. “Ik liep enkele gebroken ribben en een gescheurd trommelvlies op na een aanvaring met een leerling. In zijn woede had hij een keiharde boks gegeven op mijn oor. En dat was

niet de laatste keer dat ik fysiek werd aangevallen in de klas. Leerkrachten met een blauw oog zijn hier geen uitzondering.”

Ook opvoeder P.D. moest al enkele vuistslagen en schoppen incasseren. “Ze hebben al met stoelen naar mijn hoofd gesmeten en me in het gezicht gespuwd”, vertelt hij. “Zoiets kruipt onder je vel. Geen wonder dat jonge collega’s na een paar jaar afhaken. Dit gaat te ver.” Voor het personeel van campus Sint-Jozef in de Ebergiste De Deynestraat, waar kinderen met autisme en een lichte tot ernstige verstandelijke beperking terecht kunnen voor onderwijs en opvang, is de maat vol. Steeds vaker worden ze geconfronteerd met agressieve jongeren. De cijfers leggen de vinger op de wonde: het voorbije jaar werden op de site van Sint-Jozef tweehonderd arbeidsongevallen opgetekend, waarvan meer dan de helft te wijten aan agressie door een leerling of bewoner.

“Er zijn ook heel wat gevallen van psychische en verbale agressie die niet worden gemeld”, zegt een secretaris. “Elke dag wordt hier wel een leerkracht aangevallen, en elke week staat de politie hier voor een interventie. De agressie stijgt jaar na jaar.

De reden? Veranderingen in de maatschappij – de steeds complexere thuissituatie van leerlingen bijvoorbeeld – maar ook een nijpend personeelstekort. Eigenlijk draait deze campus met minstens dertig mensen te weinig.” “Door een structureel personeelstekort worden de vormen van agressie alsmaar erger. Slaan, schoppen, krabben, bijten, spuwen, bedreigingen met een schaar, een mes, we hebben het allemaal al gehad”, klinkt het. Daarbij komt nog dat veel directeurs onvoldoende opleiding hebben om een school te leiden, velen zijn gewoon onbekwaam. Veel opvoeders en leerkrachten geven er vlug de brui aan, ze worden ziek, krijgen een burn-out of zoeken ander werk.

Wij willen geen Amerikaanse toestanden in onze scholen! Geen geweld op school!

www.antipestteam.be

Voor de volledige informatie zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Gelieve deze nieuwsbrief naar al uw geledingen, familie, vrienden en kennissen te zenden.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen, kan zich op eenvoudig verzoek uitschrijven of via de website. Volgende Nieuwsbrieven worden via MailChimp verstuurd, zo kunt u zich gemakkelijk in- of uitschrijven.